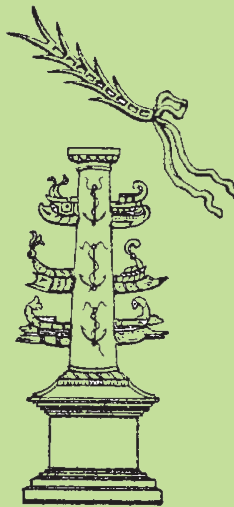

TIDSKRIFT
I
SJÖVÄSENDET

UTGIVEN AV
KUNGL. ÖRLOGSMANNASÄLLSKAPET

I
KARLSKRONA.

1917.

80:e årgången.

Häfte N:r 11

Några mobiliseringserfarenheter.

Nedanstående reflektioner nedskrevos redan sommaren 1916, således då mobiliseringen ännu befann sig i sin blomningsperiod, men torde ännu icke hava förlorat sin aktualitet.

Motto: Ett stridsfartyg är till för striden. Inför dess krav måste alla andra hänsyn vika.

Ju längre mobiliseringen varar, i dess skarpare dager framträda dess många värdefulla lärdomar. Det kan icke vara annat än till nytta att dessa dyrköpta erfarenheter, där så är möjligt, framläggas i dagen, så att de vinna allmänt beaktande och bliva föremål för diskussion. Förf. vill bidra här till genom att framdraga några, huvudsakligen rörande sig om utbildningen.

Den främsta och viktigaste är: *Stridsfartygens expeditioner få så vitt möjligt aldrig upphöra.* Fartygen kunna förläggas till varv och besättningarna reduceras, men en kärna av den sista sjögående besättningen bör dock bibehållas kvar — gärna med landkommendering samtidigt — för att trygga att kontinuitet och tradition i fartygstjänsten bibehållas.

Vikten av sammanhängande expeditioner.

Materielen är för ett stridsfartyg av måhända större vikt, än för någon annan gren av krigsmakten. Men över materie-

len står ändock det personliga. Materielen skall kunna användas, och fartyget måste hava en god och krigsmässig anda.

Materielen i sig själv är död, men fartyget måste hava liv. Den första besättningen blåser in sin anda i den slumrande krigsmaskinen och ger den liv. Man prövar sig så småningom till, huru materielen förmånligast skall användas. Under årens lopp tjänstgöra sedan ombord en mängd intresserade personer av alla grader. De flesta av dessa äro specialister på något visst tjänsteområde, för en del kanske ytterligt begränsat. Uppslag födas och genomgå praktikens skärseld. De mindrevärdiga gallras ut, men de nyttiga tagas till vara och växa så småningom fast i fartyget till en god tradition, en tradition av stridsberedskap i färdigheter och anda. Det är fartygets *själ*, som väckts till liv och utvecklats. Upphör expeditionen, och splittras den sista besättningen för alla vindar, *dör* själen, *dör* fartyget; materielen har åter blivit livlös, till dess att en ny besättning — måhända i själva det ögonblick, som de många trängna arbetarnas arbete ytterst gällt — blir kallad att från grunden åter uppbygga verket.

Ingen skall tro att det är nog med att traditionen, även om den gått förlorad för *fartyget*, dock fortlever inom *flottan*. Varje fartyg kräver sin egen själ, det inse alla som sett huru lång tid det tagit, innan man nu fått de många personlighetskuggarna att gripa in i varandra, innan man fått det stora maskineriet att gå utan att allt för mycket gnissla. *Stridsfartygen* måste leva — det förslår icke med att det är liv i ämbetsverk och exercisskolor.

Låt oss då granska vilka erfarenheter, som ligga till grund för ovan kursiverade påstående, att expeditionerna aldrig få upphöra. Vi skola finna en högst betydande utveckling å stridsberedskapens områden, *det personliga*, såväl i fråga om färdigheter som disciplin, och *det materiella*.

Färdigheterna hava stegrats i mycket avsevärd grad. Under de fordna korta expeditionerna, dessutom hårt belastade av en mängd allmänbildande skolor och kurser, medhanns-

endast det allra grävsta, ABCD i fråga om stridsutbildningen. När denna var någorlunda färdig, och fartyget börjat att likna det, som det är avsett att vara, ett *stridsfartyg*, stod man inför den visserligen icke oväntade, men icke dess mindre lika tröstlösa och orimliga situationen, att expeditionen var slut, d. v. s. besättningen skingrades, materielen vart livlös, det mödosamt uppbyggda verket var totalt i spillror. Det arbete, som trots dessa otacksamma utsikter nedlades, kom aldrig att sträcka sig över ABCD, mera medhanns aldrig, innan allt var slut och därmed klart att på nytt börja från början. *Utveckling* var mycket litet att tänka på, man stod praktiskt taget kvar och stampade på samma punkt år efter år.

Men nu har det varit annorlunda. Den första tiden av den pågående expeditionen gick som vanligt till inlärandet av grunderna, men sedan har man kunnat arbeta vidare. Och resultatet har blivit att under vissa perioder har den personliga stridsberedskapen — innan den ånyo söndertrasats av de täta personalbytena eller permissionerna — nått höjder, som år 1913 knappast kunnat drömma om.

Det är också i hög grad anmärkningsvärt, huru ofantligt mycket lättare utbildningsarbetet nu går. För att bringa en nykommen karl till ett visst resultat, t. ex. i laddning, erfordras numera icke så många veckor som det förr krävdes månader. Och skälet? Instruktionspersonalen behärskar grundligt sina speciella uppgifter — förr skulle de kunna *allt*, d. v. s. de kunde *intet* ordentligt — och det finnes alltid en kärna av gammalt folk kvar, som kan visa och lära de nya och draga dessa med sig genom exemplets makt.

Den personliga stridsberedskapen beror även av *disciplinen*, och även på detta område märker man stora framsteg. I en tid, fylld av allvarliga exempel på motsatsen, är det med den uppriktigaste glädje, som man konstaterar fartygsdisciplinens stadigt fortgående förbättring och mycket höga ståndpunkt. Förhållandet mellan befäl och manskap har blivit förtroendefullt och hjärtligt, så som man år 1913 näppeligen

heller kunnat drömma det. Och anledningen? Folket är det samma, stammen bland de värnpliktige utgöres av samma präktiga fiskarepojkar. Skälen måste sökas annorstädes.

Tyngst torde väga befällets ökade auktoritet. De värnpliktiga mottagas vid sin ombordkomst av ett stamblock, som fast vuxit samman inom sig och med de gamla värnpliktiga, och som fullt behärskar sina olika uppgifter. Hos de värnpliktiga, omplanterade i denna för dem så främmande omgivning, ingjutes helt naturligt från första stunden respekt och förtroende för dessa kunnige och myndige män. Färre missgrepp begås av befålet. Manskaper tjänstgör lång tid under samma befälhavare; denne lär känna dem och deras individualitet och förstår att taga dem på rätta sättet.

Så komma vi till frågan om den *materiella* stridsberedskapen. Det ligger i sakens natur, att materielen måste bli bättre vårdad, om detta sker genom daglig tillsyn under ledning av dem, som äro ansvariga för dess rätta funktionerande vid strid. Varvsmyndigheter, även de bästa, kunna icke på samma sätt tränga in i detaljerna eller ägna vart och ett av dessa för dem främmande fartyg samma levande intresse.

En annan sak äro de många förändringar, i regel smärre, beträffande materielen, som så småningom visa sig önskvärda. Genom en helt obetydlig och billig omändring kan effektiviteten hos viss materiel ofta i hög grad ökas. Förr gjordes mycket sällan några dylika arbeten. Man hann aldrig att så grundligt sätta sig in i materielen och dess användning, att man ville taga på sitt ansvar att föreslå ändringar. Och dessutom — vem kunde hava intresset? Materielen i fråga tillhörde icke någon särskild; den var tillfälligt utlånad åt den dåvarande innehavaren, men om någon månad var den åter herrelös.

Även i detta avseende har mobiliseringstiden åstadkommit en omkastning. Personalen har vetat med sig att den tillhört ett visst fartyg, att den ansvarat för detta, och att räkskapen för förvaltningen eventuellt kunde komma att utskrävas i strid. Under känslan av detta ansvar har också en mängd

nyttiga materielförändringar genomförts, förändringar inför vilka man ofta funnit det obegripligt, att de icke förr trängt sig fram.

Det kan invändas, att den under mobiliseringen jämförelsevis rikliga penningtillgången liksom den stegrade ansvars-känslan inför krigets hotande närhet verkat stimulerande på denna ändringsverksamhet. Det är sant, men det kan dock icke förklara allt. Den ökade samhörighetskänslan med viss materiel torde hava fällt huvudutslaget.

Tillkomsten av de sammanhängande expeditionerna frammanar i sin ordning ett annat problem: fartygsbesättningarnas successiva förnyelse.

Besättningarnas successiva förnyelse.

Denna kan, i tanke att ej alltför mycket nedsätta stridsberedskapen, ordnas efter i huvudsak två system: *antingen* smärre, tätare personalbyten *eller ock* större, mera sällsynta sådana.

Låtom oss granska fördelar och nackdelar hos det *förra* systemet.

Som huvudsaklig fördel framstår, att stridsberedskapen röner föga inverkan av bytet. I den goda miljö, vari de nykomna mottagas, uppnå de snart fullgoda resultat i sina resp. stridsdetaljer, laddning langning o. s. v. Men det är att märka, hurusom instruktionspersonalen, i sin iver att icke låta det nykomna fåtalet för mycket verka hämmande på det hela, icke kan ihågkomma att genast lära de nya allt, som de gamla veta. Och så kan en lucka i en sådan karls vetande visa sig först i ett kritiskt ögonblick och draga med sig de allvarligaste följder.

Detta var fördelen — förf. kan icke finna flera än denna. Nu till nackdelarna.

Ett mindre byte framkallar, som förut sagts, icke direkt någon avsevärd *sänkning* av stridsberedskapen. Men det verkar åtminstone kraftigt till att hindra sagda beredskap från att stiga, som här nedan skall påvisas.

Stridstjänsten på ett större örlogsfartyg är en omfattande organisation, varför det drager en ganska avsevärd tid, innan

man med en skara nykomlingar hunnit genomgå allt, som de behöva känna och kunna och innan de äro i fatt de »gamla». Och vill man hava ordning på utbildningen, är det nödvändigt att bringa upp de nykomna till de gamlas nivå, innan arbetet fortsättes. Sålunda halt för en tid. Om sedan, när man står färdig att åter föra arbetet framåt, nytt personalbyte inträffar, och sedan hela denna procedur upprepas ett par gånger, så är det tydligt, att på detta sätt alstras en konstant stagnation eller tillbakagång.

Ännu farligare är denna förnyelsemetods egenskap att döda utbildningsintresset såväl hos befälet som också hos de förut ombordvarande av manskapet. När man kommit upp till en hjälplig ståndpunkt, blir det personalbyte och sålunda att åter taga om allt från början. Byggnaden har efter mycken möda rest sig en god bit i höjden, så att man kan börja ana dess utseende i fullbordat skick. Då rasar en del av den utan arbetarnas förvällande, visserligen en ganska liten del, men den måste dock byggas upp igen, innan man kan fortsätta att bygga mot höjden. Byggnaden skulle visserligen nödortvigt kunnat användas i detta skick, men den var dock icke färdig. Om, när det rasade partiet därpå uppbyggts i höjd med det övriga, det sker ett nytt ras på annat ställe o. s. v., är det då underligt, om arbetarna grundligt tröttna på slikt otacksamt arbete, om återuppbyggandet sker allt långsammare och slarvigare, ja, t. o. m. underhållet av det redan färdiga försummas.

Om det enskilda fartyget aldrig, i vad på detta ankommer, hinner att bli *någorlunda* stridsfärdigt, så hindras därigenom övningar av högre ordning. I ett rationellt utbildningsprogram bör ingå, att *fartygen* äro *någorlunda* färdiga, innan *förbands*-övningar i större utsträckning taga sin början, liksom vid soldatens utbildning i land enskild utbildning föregår utbildning i trupp, rekrytutbildning föregår regementsmötets operationer med större förband. Om de enskilda fartygen ej äro färdiga, är det rätt naturligt, att man koncentrerar sig på detta grundläggande och undan för undan skjuter upp förbandsöv-

ningarna, trots att dessa övningar, som huvudsakligast beröra befälhavarna, äro lika nödvändiga förberedelser för kriget, som det enskilda fartygets utbildning.

Ovanstående svartmålning av det berörda förnyelsesystemet är icke enbart teoretiskt; den har praktiskt bestyrkts av våra egna erfarenheter, som envar initierad väl vet. Systemet har visat sig icke blott medföra en allmän stoppning på utbildningens område, utan har också under vissa perioder framkallat allvarlig tillbakagång och har hotat att fullkomligt eliminera bort de långa, sammanhängande expeditionernas fördelar.

Fördelar och nackdelar som åtfölja det *senare* systemet för besättningarnas förnyelse — stora, men mera sällsynta personalbyten — framgå direkt ur det förut sagda.

Som önskemål från *utbildningssynpunkt* står personalbyte (med $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{3}$ av stammen och — med värnpliktstid understigande 2 år — samtliga värnpliktige) en gång om året. Från *stridsberedskapssynpunkt* är häremot att invända, att den på detta stora byte följande svaghetsperioden är vådlig. *Genom att icke låta bytet ske samtidigt å alla förband kan denna svaghet motverkas.*

Som sammanfattning kan sägas, att större, mera sällsynta personalbyten äro att föredraga alltid, när den utrikespolitiska situationen det medger. Utbildnings-
årets an-
vändning.

Så skola vi upptaga till granskning huru utbildningstiden bör användas.

Till en början må framhållas önskemålet, att de mobiliseringsbemannade fartygen bli befriade från allmänbildande skolor, rekryt- och korpralskolor. En rekrytskola på ett mobiliseringsbemannat fartyg är och förblir en oformlighet. Från första stund efter det besättningen kommit ombord på ett stridsfartyg eller efter ett personalbyte skall det främst gälla att med alla medel så snart som möjligt bringa fartyget i *någorlunda* stridsmässigt skick och därpå underhålla och vidare utveckla besättningens skicklighet.

Om de nyembarkerade hava rekrytskola att genomgå ombord, vet man icke på vilket ben man skall stå. Å ena sidan önskemålet att fortast möjligt göra fartyget användbart i strid, å andra sidan en mycket naturlig önskan att, även detta fortast möjligt, bibringa folket militärisk hyfs och bildbarhet samt få den tråkiga och störande skolan undanstökad. I regel försöker man »tjäna två herrar», bedriver båda slagen av utbildning samtidigt, varvid resultatet blir, att ingendera blir väl tillgodosedd.

Om man utgår från, att ett stridsfartyg *snarast* måste göras klart för *strid*, och att inför detta krav allt måste vika, om man likaledes utgår från, att den allmänmilitära rekrytutbildningen i ett rationellt utbildningsprogram icke kan efterfölja, utan bör *föregå* stridsutbildningen, så finnes ingen annan utväg än att lägga rekrytskolan i land. Först när rekryterna blivit, militärt sett, handterliga och bildbara, embarkera de på stridsfartygen.

För att detta skall vara praktiskt utförbart erfordras en utökning av värnpliktstiden utöver ett år med lika lång tid, som för rekrytutbildningen i land anses erforderlig, d. v. s. cirka 3 månader. Man är därmed uppe på 15 månaders värnplikt, varpå som bekant förslag redan varit uppe. Utan en sådan ökning i de värnpliktiges tjänstetid skulle en tre månaders rekrytskola i land draga med sig konsekvensen, att inkallelsetiden årligen skulle behöva framskjutas med 3 månader, vilket, fränsett svårigheterna ur inkallelsetsynpunkt, skulle giva dödsstöten åt varje försök att uppgöra ett rationellt utbildningsprogram, något som med vårt klimats skarpt markerade årstider ovillkorligen sammanhänger med dessa. Tjänstetiden på fartyget skulle också komma att uppgå till endast 9 månader, en tid som är absolut otillräcklig för vinnande av en effektiv krigsberedskap.

Men en värnpliktstid av 15 mån. är tyvärr endast ett önskemål. För närvarande är den under normala förhållanden endast 12 månader; vi få rätta oss därefter och i väntan på något bättre söka göra det bästa möjliga av det år, som består.

Plan

för utbildningsårets användning.

1-årig värnplikt.

Fartygsgrupp	Januari	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.			
A	De enskilda fartygens stridsutbildning.						Förbandsövningar.			Översyn.			De enskilda fartygens stridsutbildning.		
	← Rekrytskola. →			← Yrkeskolor. →			Gång längs kusten. Gemen- samt med grupp B. 15.			Översyn. Rekrytskola.					
B	De enskilda fartygens stridsutbildning.						Förbandsövningar.			De enskilda fartygens stridsutbildning.			Översyn.		
	← Rekrytskola. →			← Rekrytskola. →			Gång längs kusten. Gemen- samt med grupp A. 15.			← Yrkeskolor. →			Översyn. 15.		

- Anm. 1.** Den 1 november och 1 februari (för resp. grupp A och B) de vpl. inrycka och embarkera å fartygsvarjante fartygens stampersonal förnyas med $\frac{1}{3}$.
- 2.** Under översynsperioden stampersonalen tjänstledighet i två omgångar.
- 3.** Under yrkeskoleperioden vid lämpliga tidpunkter avbrott i skolorna med sammanlagt minst två veckor i syfte att bibehålla fartygens stridsberedskap.

Det torde icke finnas tvekan om, att ej de värnpliktige böra tillbringa hela denna tid på fartyg, trots att rekrytskolan då också måste dit förläggas. För att denna skall göra så liten skada som möjligt för stridsberedskapen, torde den böra ordnas så, som åtminstone delvis å kustflottan praktiseras, att utbildningen under ordinarie övningstid fortgår som om ingen skola funnes, under det att denna förlägges till överskjutande timmar, t. ex. en å f. m. och en å e. m.

Vidstående plan för utbildningsårets användning är uppgjord med förutsättning att så ordnats. De rustade fartygen skulle vara uppdelade i två ungefär lika stora grupper, A och B, mellan vilken tiden för personalbyte förskjutits 3 månader, tydligtvis i syfte att undvika den alltför vådliga svaghetsperiod, som ett samtidigt personalbyte å hela flottan skulle draga med sig. En förskjutningstid av 3 månader — och med däri infallande julpermission — är bra kort, men är bestämd så med tanke på, att någon del av året bör anslås till samövning mellan de båda grupperna, och att den senare av dessa därvid måste besitta tillräckligt hög ståndpunkt för att kunna tillgodogöra sig dessa övningar av högre ordning.

Uppdelningen av tiden mellan enskild fartygsutbildning och förbandsutbildningen får naturligtvis ej fattas absolut; enklare förbandsövningar — särskilt sådana som mer eller mindre uteslutande röra befälet — kunna tydligtvis inläggas under första perioden, liksom också under senare perioden de enskilda fartygens utbildning fortsättes och fullkomnas.

Vid planens uppgörande hava följande önskemål iakttagits:

Yrkesskolorna böra vara förlagda till vårmånaderna och före förbandsövningarna.

Juli och augusti månader böra anslås till övningar, som kunna försiggå under förflyttning längs kusterna.

Underhållsperioden bör förläggas omedelbart före de värnpliktigas utryckning. Därigenom vinnes, att ett störande avbrott i utbildningsarbetet undvikas. Därigenom vinnes också, att stampersonalens årliga avgång för skolor etc. kan utan större olägenhet förskjutas över längre tid.

Som synes har beträffande grupp B det först omnämnda önskemålet icke kunnat tillmötesgå. Trots mycket sökande har någon nöjaktig lösning med skolorna för denna grupp förlagda till våren icke stått att finna. Tidligtvis är det en oformlighet, att icke den enskilda färdigheten kulminerar före eller under förbandsövningarna. Ännu värre kan det synas vara — ty här berör det direkt stridsberedskapen — att fartygen under så gott som hela året gå med vakanser i fråga om förbandsfolk, i det att de värnpliktige, som skola uttagas för vidareutbildning, först erhålla denna i slutet av sitt utbildningsår och omedelbart innan utryckningen kommer och spolierar de vunna resultat. Genom att i största möjliga mån låta B-gruppen gå ut med fulltaliga stambesättningar och vidareutbilda erforderliga värnpliktiga endast å A-gruppens fartyg, kan denna olägenhet minskas eller måhända fullständigt upphävas. En fördel har åtminstone den här valda lösningen, nämligen att nattövningarna under hösten bliva mera effektiva.

Stammen av alla grader avses att förnyas med $\frac{1}{3}$ varje år och helst samtidigt med de värnpliktiga. För avgång av särskilda skäl, t. ex. kommendering till skolor, kan annan tid, särskilt för grupp B, vara nödvändig att fastställa, men bör dock detta utgöra undantag.

I händelse av en utökad värnpliktstid till 15 månader, skulle ingen annan förändring i denna plan erfordras, än att de båda gruppernas värnpliktiga inryckte resp. den 1 september och 1 november och tillbragte de första 3 tjänstemånaderna under rekrytskola i land.

Det kan tilläggas, att den uppgjorda planen icke gör anspråk på att utgöra en slutgiltig lösning av frågan. Det är ett utkast, huvudsakligen avseende att framkalla en klargörande diskussion.

Till slut några ord om behovet av ovanberörda åtgärder i syfte att underlätta utbildningen. Det är sant, att vår flotta nu står på en betydligt högre nivå i fråga om personlig stridsberedskap, än den gjorde vid världskrigets utbrott. Men se'n den tiden har också majoriteten av övriga mariner gått i kri-

gets oförlikneliga skola, varför slutresultatet för vår flotta relativt till dessa. — och det är ju därpå det hänger — måste anses vara en tvivelsutan ofantlig tillbakagång i fråga om personlig stridsberedskap.

Här gäller det att gripa i med hårdhandskarna, om vi vilja hämta in försprånget. Största delen av krigets lärdomar äro åtminstone ännu för oss dolda, och däråt kan för närvarande icke mycket göras. Men på nästan alla områden kunna vi själva utan hjälp se betydliga brister, och det är för att bota dessa, som vi behöva ostörda arbetsår.

Metod för bestämmande av målets kurs och fart vid torpedskjutning.

Bestämmande av målets fart.

Målets fart kan bestämmas genom att mäta den tid, som åtgår, för att målet skall tillryggalägga ett stycke, vars längd är känd.

I de flesta fall torde det, åtminstone när det gäller större fartyg, ej vara svårt att avgöra, vilken cert det fartyg, mot vilket skjutningen utföres, tillhör. Vad exempelvis ryska fartyg beträffar, torde det även på stora avstånd ej vara svårt att avgöra, om målet är av Gangut-, Andrei Pervosvanny-, Rurik- eller mindre kryssartyp. Dessa fartygs längder återfinnas i de siluettböcker, som tilldelas flottans fartyg.

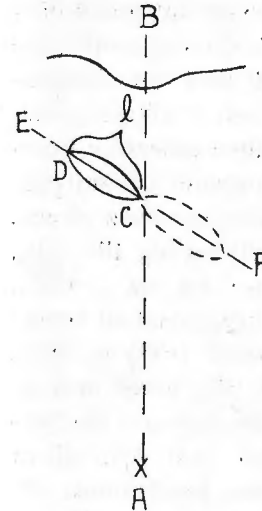
Genom att mäta tiden (t), som åtgår för att fartyget skall tillryggalägga ett stycke = sin egen längd (l), kan man alltså med lätthet finna farten genom formeln:

$$V = \frac{l}{0,514 \cdot t} \quad \text{eller med tillräcklig noggrannhet}$$

$$V = \frac{2 \cdot l}{t}$$

Tiden t finnes genom att observera de tidpunkter, då fartygets förstäv och akterstäv passera samma punkt. En sådan punkt erhålles exempelvis med lätthet; om (fig. 1) den, som

FIG. 1.

gör observationen, befinner sig i A och målet CD passerar mellan observatören och en punkt i land, B (trätopp, torn e. d.). Under observationens utförande får A ej förflytta sig på sidan om linjen AB. Av fig. 1 framgår direkt, att vinkeln mellan AB och målets kurs EF, ej har något inflytande på observationens riktighet. Om målets fart är densamma, äro nämligen de tider, som förflyta mellan de ögonblick, då fartygets förstäv och akterstäv passerar linjen AB, alltid lika stora, oberoende på storleken av ifrågakvarande vinkel. Om fartyget rör sig i linjen AB kan farten ej bestämmas. I detta fall är detta emellertid ej nödvändigt, beroende för det första på att torpedskjutning då

endast i undantagsfall ifrågakommer och för det andra på att målets fart då ej har något inflytande på siktinkeln, vilken är $= 0^\circ$.

Emellertid torde det ytterst sällan inträffa, att man på detta sätt kan bestämma linjen AB, enär torpedskjutningen i regel utföres till sjöss, och alltså någon skarpt begränsad fast punkt bakom målet ej kan erhållas. I stället kan man använda sig av ett på en u.-båt i periskopet och på ett övervattenstorpedfartyg i en kikare insatt, i sidled rörligt vertikalt streck, som sammankopplas med ett gyroskop så, att vertikalanplanet genom ögat och det vertikala strecket (AB och A, B, i fig. 2) alltid förblir parallellt med sig själv, även om periskopets eller kikarens synaxel erhåller en mindre vridning.

Två fall kunna inträffa:

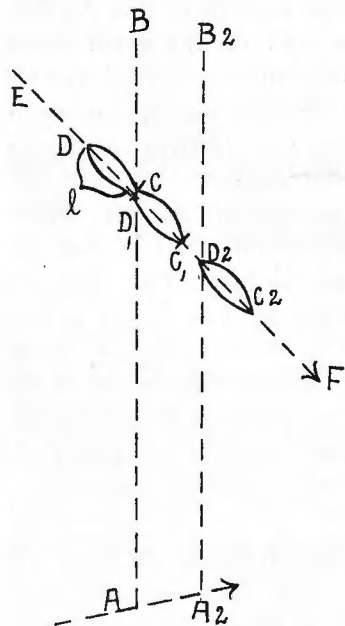

A. Det anfallande fartyget är stillaliggande. Vertikalplanet genom AB (fig. 1) förflyttas ej i sidled. Målets fart erhålles då ur den ovan angivna formeln

$$v = \frac{2 \cdot l}{t}$$

B. Det anfallande fartyget är under rörelse. Tiden tagas, när målets förstäv passerar AB. Under det att målet därefter rör sig i riktning mot F, rör sig emellertid även det anfallande fartyget och i riktning mot A₂.

FIG. 2.

När målets akterstäv passerar vertikalplanet genom ögat och periskopets vertikala streck, har detta förflyttat sig till A₂B₂. Målet befinner sig då i C₂D₂. Det har då tillryggalagt ett stycke = målets längd (CD) + CD₂. Storleken av CD₂ beror dels på det anfallande fartygets förflyttning vinkelrät mot AB, vilken förflyttning kan bestämmas, och dels på vinkeln mellan AB och EF, vilken emellertid till sin storlek ej är bekant.

För att emellertid det oaktat göra metoden användbar kunna följande två sätt komma till användning:

1. Det anfallande fartyget styr under observationens utförande i AB.

2. Vinkeln mellan AB och EF eller, vilket är detsamma, målets kurs bedömes, varefter storleken på CD₂ kan beräknas.

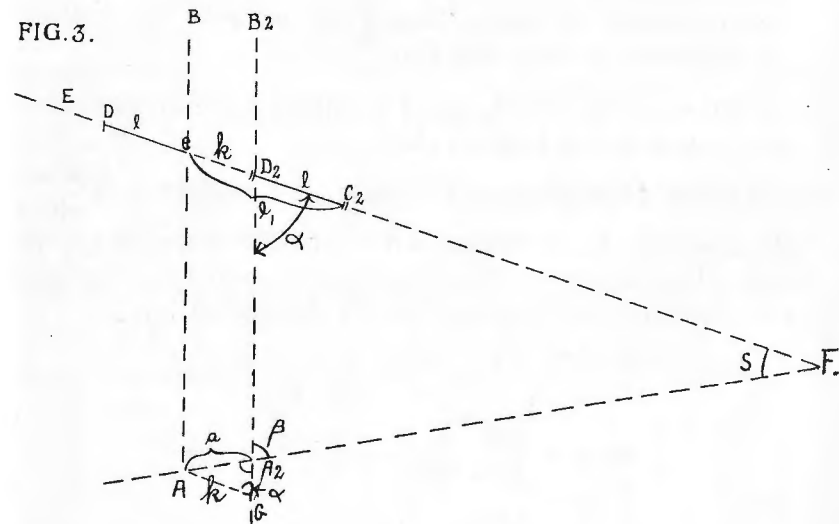
1. Det anfallande fartyget lägges, strax innan observationen skall utföras, på en kurs, som bär omedelbart framför målets förstäv, varefter denna kurs noggrannt hålles. Tiderna observeras, när målets förstäv och akterstäv passera AB. Må-

lets fart erhålles med tillhjälp av den ovan angivna formeln $v = \frac{2 \cdot l}{t}$ I den så beräknade farten hos målet inkommer

emellertid ett fel, beroende på att det är omöjligt att hålla det anfallande fartyget precis på AB. Felet blir dock jämförelsevis obetydligt. Under antagande att avvikningen från AB är så stor som 10 meter, målets längd = 150 meter och vinkeln mellan AB och EF = 45°, blir felet i målets fart, uttryckt i % av densamma = 9,4. Om målets fart är = 16 knop blir alltså felet = 1,5 knop.

2. Det kan emellertid inträffa, att det ej är möjligt för det anfallande fartyget att intaga kursen AB. I detta fall för-

FIG. 3.

flyttar sig AB under observationens utförande till A₂B₂ (fig. 3). Målet tillryggalägger alltså ett stycke l' = l + k. Stycket l är känt (= målets längd). Ur triangeln AA₂G erhålles storleken av k på följande sätt:

$$\frac{k}{a} = \frac{\sin \beta}{\sin \alpha} \text{ och } k = a \cdot \frac{\sin \beta}{\sin \alpha}$$

I detta uttryck är $a =$ u-båtens tillryggalagda distans under den tid som åtgår för observationens utförande. β är vinkeln mellan AB och u-båtens kurs. α är pejlingsvinkeln från målet till u-båten, mätt från målets stävriktning. Kvantiteterna a och β äro alltid kända. α däremot endast undantagsvis känd men kan bedömas. Med ledning utav de tre kvantiteterna a , α och β kan alltså k beräknas. Målets fart erhålles därefter ur formeln:

$$V = \frac{2(1+k)}{t}$$

Ett fel inkommer i denna beräkning, beroende på att α måste bedömas. Storleken av detta fel är emellertid ej större, än att metoden det oaktat lämpar sig som stöd för omdömet vid uppskattande av målets fart.

Storleken av det fel, som i praktiken kommer att uppstå, kan bestämmas på följande sätt:

k kan bestämmas med tillhjälp av formeln $k = a \frac{\sin \beta}{\sin \alpha}$ (1); (jmf. fig. 4). Storleken av α har erhållits genom bedömning. Inverkandet på k (Δk) av ett fel ($\Delta \alpha$) i bedömningen av α erhålles ur triangeln AGG_1 . I densamma blir

$$\frac{\sin(180^\circ - \alpha)}{\sin \alpha_1} = \frac{k'}{k} = \frac{k + \Delta k}{k} \quad \text{varur}$$

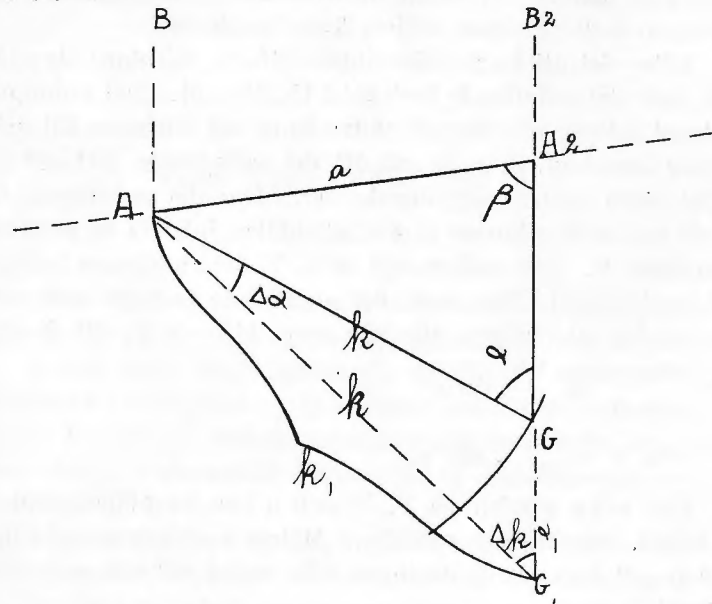
$$\Delta k = k \left(\frac{\sin \alpha}{\sin(\alpha - \Delta \alpha)} - 1 \right) \quad (2).$$

Följande värden insätts i formlerna: $\alpha = 50^\circ$, $\Delta \alpha = 20^\circ$, $\beta = 40^\circ$, V^1 (det anfallande fartygets fart) = 6 knop (3 m. i sek.), V (målets fart) = 16 knop (8 m. i sek.), $l = 150$ meter. t blir vid dessa värden = c:a 27 sekunder, varav a erhålles med tillräcklig noggrannhet = 81 m.

Ur formeln 1 erhålles $k = 68$ meter.

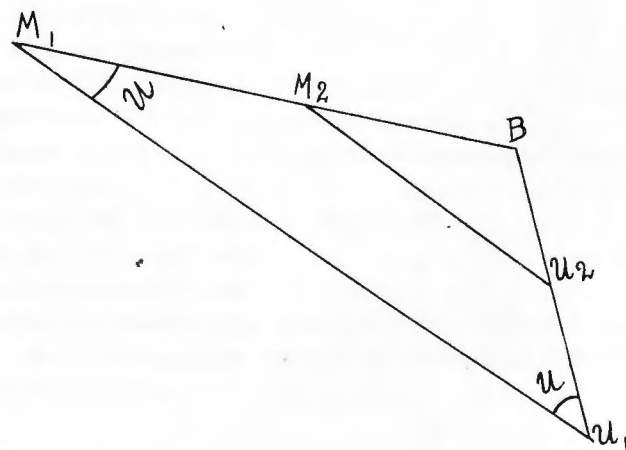
» » 2 » $\Delta k = 37$ »

FIG. 4.

Felet i målets fart, uttryckt i % av densamma, blir alltså $= \frac{36 \cdot 100}{150 + 65} = 16,7 \%$. Om målets fart, såsom ovan antogs, är 16 knop, blir alltså felet i densamma = 2,7 knop.

FIG. 5.

Bestämman-
de av må-
lets kurs.

Om målets fart enligt ovanstående är bestämd, kan sedermera under anfallet målets kurs beräknas.

Efter det att fartbestämningen utförts, befinner sig målet i M_1 , och det anfallande fartyget i U_1 , (fig. 5). Det anfallande fartyget intager därefter en sådan kurs, att bäringen till målet förblir konstant, d. v. s. så att det anfallande fartyget och målet styra ombordläggningskurser. Om det anfallande fartygets och målets kurser skulle bibehållas, inträffa de samtidigt i punkten B. Om målets fart är $= V$, det anfallande fartygets fart $= V^1$ samt tiden, som det anfallande fartyget och målet behöva för att förflytta sig från resp. M_1 och U_1 till B , så

$$\text{blir } \frac{\sin v}{\sin u} = \frac{V^1 t}{V t} \text{ varur}$$

$$\sin v = \frac{V^1}{V} \cdot \sin u.$$

För olika värden på V , V^1 och u kan lämpligen uträknas en tabell, ur vilken v erhålles. Målets kurs erhålles slutligen genom att foga v till bäringen från målet till det anfallande fartyget.

A. H. Mörner.

(Insänt.)

Marinens överstyrelse.

Föreskrifterna om vilka myndigheter, som bilda marinens överstyrelse, hava på de senaste decennierna betydligt växlat.

Enligt 1875 års reglemente för flottan utövades under Konungen överstyrelsen vid flottan i militäriskt hänseende av chefen för flottans militärpersonal i allt som rörde denna personal och i ekonomiskt hänseende av förvaltningen av sjöärendena.

I nästa reglemente, det av 1884, säges i fråga om överstyrelse endast, att i instruktionen för marinförvaltningen stadgas om ämbetsverket såsom överstyrelse för flottan i ekonomiskt och tekniskt hänseende.

1899 års reglemente angav i avseende på flottans överstyrelse följande:

»Under Konungen utövas, i enlighet med vad därom finnes särskilt stadgat, flottans överstyrelse av marinförvaltningen, chefen för flottans stab, chefen för fasta minförsvaret, samt överdirektören vid mariningenjörstaten.»

Genom tid efter annan utfärdade ändringar ökades förteckningen med

inspektören av flottans övningar till sjöss,
marinöverläkaren, och
marinöverintendenten,

varjämte benämningen överdirektören vid mariningenjörstaten i överensstämmelse med gjord förändring utbyttes mot marinöverdirektören.

Uti 1907 års upplaga av reglemente för marinen återfinnes samma uppräkningsendast med den skillnad, att chefen för fasta minförsvaret utgått.

Vid utfärdandet år 1914 av reglemente för marinen, del III, då även chefen för kustartilleriet skulle inpassas i marinens högsta styrelse, tyckes man ha hyst en viss betänklighet mot den långa raden av överstyrelsemyndigheter, varför det i stället heter:

»Närmast under Konungen handläggas marinens angelägenheter av:

marinförvaltningen,

chefen för marinstaben etc., se del III § 3.

Ett år senare tyckas emellertid dessa betänkligheter hava fått fara, ity att nu gällande RM I (1915 års upplaga) inrangerar samtliga nyssnämnda myndigheter såsom tillhörande marinens överstyrelse.

Åsikterna om vad som bör förstås med marinens överstyrelse hava som synes betydligt växlat, men alltsedan 1899 gått i riktning mot en utvidgning av begreppet. Den frågan framställer sig då osökt: vad kan vid olika tidpunkter hava förståtts med överstyrelse och vad bör därmed förstås?

Enligt 1875 års reglemente avsågs tydligen därmed endast de myndigheter, som styrde över *hela flottan*, fastän inom ett begränsat område, å ena sidan i militäriskt hänseende å den andra i ekonomiskt hänseende.

Genom 1899 års vinna två nya principer insteg. Dels infördes bland överstyrelsen chefen för flottans stab, som endast, liksom nuvarande chefen för marinstaben, var en *rådgivande myndighet* utan befogenhet att själv utöva någon styrelse. Dels inordnas bland överstyrelsen chefen för fasta minförsvaret och överdirektören för mariningenjörstaten, vilka en var beträffande *sin del av marinen* hade en viss överstyrelsebefogenhet.

Beträffande den nästa länken i överstyrelsen, inspektören av flottans övningar till sjöss, torde väl samma princip hava legat till grund som beträffande chefen för marinstaben, nämligen hans egenskap av rådgivande myndighet, ty i egenskap

av befälhavare över kustflottan eller rustad eskader därav synes inspektören vara en typisk utövande (periferisk) myndighet.

Med inordnandet inom överstyrelsen av marinöverläkaren, marinöverintendenten och marinöverdirektören, sålunda de *högsta cheferna för vissa personalgrupper* gör sig åter en ny princip gällande. Måhända bör här bemärkas, att instruktionen för marinöverläkaren förutom chefsskapet över marinläkarkåren tillägger honom en inspekterande myndighet över marinens samtliga anstalter för hälso- och sjukvård. Det vill dock synas, som dessa inspektioner mera höra samman med hans egenskap av avdelningschef i marinförvaltningen och föreskrifterna härom sålunda borde hava sin plats i instruktionen för marinförvaltningen,

Chefens för kustartilleriet inrangerande bland marinens överstyrelse innebär icke någon ny princip, utan endast ett konsekvent genomförande av samma princip, som inrangerats beträffande de civilmilitära kårernas chefer. Skulle denna princip konsekvent fullföljas, borde även stationsbefälhavarna vid flottans stationer inrangeras bland överstyrelsen, ty allt sedan chefen för flottans militärpersonal upphörde att fungera, utövas chefsskapet över flottans militärpersonal av de båda stationsbefälhavarna.

Emellertid uppställer sig frågan om överstyrelse verkligen skall givas ett så vidsträckt begrepp som fallet är inom marinen. Jämför man med armén, så finnes i dess reglementen icke någonstädes angivet vad som direkt utgör överstyrelsen, utan får detta framgå av instruktion eller reglements föreskrifter för de olika myndigheterna. Den slutsatsen, att den egentliga överstyrelsen endast anses bestå av arméförvaltningen, kan man dock våga draga av statskalendern, där det under Kungl. Lantförsvarsdepartementet sägs, att till detta departement hör, förutom dess kommandoexpedition, av centrala ämbetsverk arméförvaltningen. Under Kungl. Sjöförsvarsdepartementet uppräknas däremot förutom kommandoexpeditionen marinstaben, inspektören för flottans övningar till sjöss och chefen för kustartilleriet.

Den ursprungliga uppfattningen av begreppet överstyrelse, synes vara den konsekventa.

Med marinens överstyrelse skulle då förstås den eller de myndigheter, som i ett eller annat avseende hava att styra över hela marinen. I enlighet härmed skulle under Konungen marinens överstyrelse endast utgöras av marinförvaltningen, vilken är den enda myndighet, som äger utfärda föreskrifter — i tekniskt och ekonomiskt hänseende — för hela marinen. I militärt hänseende utövas överstyrelsen över hela marinen omedelbart av Konungen (eller i Hans namn av chefen för sjöförvarsdepartementet), med chefen för marininstaben såsom rådgivande myndighet för marinen i dess helhet. På grund av denna marininstabschefens ställning skulle det kunna vara befogat säga att till marinens överstyrelse »räknas jämväl chefen för marininstaben». Han är rådgivande för hela marinen, men utövar ingen direkt styrelse.

Härmed är det också slut med de myndigheter, som i ett eller annat avseende styra över *hela marinen*. Särskilt de, som äro chefer för vissa personalgrupper ävensom inspektören för flottans övningar till sjöss i hans egenskap av chef för kustflottan, äro otvivelaktigt utövande, periferiska myndigheter och icke marinens överstyrelse.

Det bästa sättet att lösa frågan om vilka myndigheter, som böra tillhöra marinens överstyrelse synes vara det, som användes i 1884 års reglemente för flottan och som även synes tillämpas inom armén, nämligen att hänvisa till vederbörliga instruktioner.

”Diskussionsmetoden”.

I mars-april-häftet av 1915 års »Proceedings» förekommer en uppsats — ett föredrag av Captain Wm. S. Sims: »Naval War College principles and methods applied afloat».

Då denna uppsats icke torde hava varit översatt eller på annat sätt behandlad i våra fackskrifter, och då den icke är utan ett visst intresse även för oss, lämnas härmed ett utdrag ur densamma, ehuru risken är stor, att föredraget redan är de flesta av tidskriftens läsare bekant. Intresset för artikeln ifråga ökas ytterligare därigenom, att författaren såsom befälhavare för den del av amerikanska flottan, som opererar i europeiska farvatten, nu fått tillfälle utröna, om hans »metod» verkligen under allvarliga förhållanden motsvarar förhoppningarna å densamma.

Captain Sims, som 1913 varit flottiljchef för en omkring 30 jagare stark flottilj, anmodades av »presidenten» för Naval War College att redogöra för de metoder, som använts under flottiljens övningar, och vilka metoder synas hava varit lyckliga. Att captain Sims, som vid mottagandet av sitt befäl »saknade både erfarenhet och fullgod kännedom om såväl tjänsten som materielen å torpedvapnet», ändock lyckades leda sin flottilj på ett som det förefaller synnerligen förtjänstfullt sätt, tillskriver han själv den omständigheten, att å flottiljen överfördes de metoder, som användas vid »Naval War College», nämligen sammankomster mellan de olika fartygscheferna och diskussioner.

Resonnementet, varigenom S. kommit till sin »metod», är så pass karaktäristiskt, att det förtjänar att åtminstone delvis återgivas. Han resonerar bl. a. så här:

1. Den sjöofficer existerar ännu icke, vars omdöme beträffande tjänstens olika grenar är riktigare än alla andras, med vilka han sammanföres.

2. Inom en förening eller liknande sammanslutning fattas de klokaste och sundaste besluten vid sammanträden, där frågorna diskuteras fritt och öppet mellan alla intresserade medlemmar; ty vid sådana sammanträden är den högsta graden av kunskap och erfarenhet, som kan uppdrivas inom sammanslutningen, representerad.

3. Om detta är riktigt, följer som en naturlig konsekvens härav, att sådana beslut, som grunda sig på blott en enda persons uppfattning, endast sällan kunna vara de mest ändamålsenliga men däremot kunna ofta vara rent av skadliga.

4. Om t. ex. »kaptenen för ett fotbollslag» efter sitt eget sinne skulle utveckla alla nya sätt att spela och alla taktiska finter, då råder intet tvivel om, att hans lag skulle bli slaget vid tävlan med ett annat lag, vars spel grundade sig på alla spelarnas erfarenhet.

5. På samma sätt kan man naturligtvis genom diskussioner med de erfarna cheferna på ett tjugotal jagare, depåfartygets chef med stab och flottiljchefen med stab, vilka tillsammans representera mera erfarenhet om torpedvapnet än som kan presteras av vilken annan sammanslutning officerare som helst (utom hos en sådan från en annan liknande flottilj), bilda sig ett omdöme om denna del av tjänsten, vilket om än icke absolut felfritt dock är det bästa, som står att få.

6. Var och en, som jämför de åsikter, han hade vid början av kursen vid Naval War College, med dem han hade vid kursens slut, måste erkänna orimligheten i, att hans egna, *icke diskuterade* åsikter, alltid skola vara ofelbara.

7. När det nu är så, förefaller det klart, att ingen ursäkt kan frambäras, om man icke för tjänsten inom ett taktiskt förband använder all kunskap, erfarenhet, kraft och klokhet, som står att uppdriva inom förbandet.

8. »War College» utgör en organiserad sammanslutning av sjöofficerare, som söka tillägna sig kunskap om hur ett

krigsföretag skall ledas, om lämpligaste typen fartyg och hur dessa skola användas. Härför förekomma diskussioner, som äro öppna och fria; de äga rum mellan »ledamöter» och icke mellan »officerare». Gradbeteckningen inverkar icke på besluten; dessa fattas uteslutande efter de argument, som framkommit under diskussionen.

9. Härvidlag skiljer sig »War College» avsevärt från alla andra organisationer inom flottan med undantag för »the General Board». Skillnaden framträder skarpt vid en jämförelse mellan arbetsmetoderna vid »War College» och det tillvägagångssätt, som vanligen förekommer inom flottan. Ginge det till vid War College på samma sätt som på en eskader, skulle officerarna sitta i särskildt avskilda rum; »the president» skulle vara i en annan avskild lokal; endast mycket sällan och då helt tillfälligtvis skulle de komma tillsammans, dock aldrig för gemensamma överläggningar.

»The president» skulle däremot för officerarna framhålla sin uppfattning och sina åsikter samt använda sin ställning för att genomdriva dessa. Man kan tänka sig, vad resultatet av en sådan metod skulle bli!

10. »War Colleges» uppgift är att söka höja effektiviteten hos flottan genom att förse denna med kunnig personal, utbildad huvudsakligen genom studier, diskussioner och krigsspel, och flottan kan helt enkelt icke undvara akademien. Denna lämnar nya uppslag för tillämpningen av sjökrigföringens regler och principer, uppslag, som tillkommit efter ingående studier och diskussioner, men som prövats endast vid krigsspel. Den sjögående flottan å sin sida underkastar dessa uppslag noggranna prov under alla de svåra förhållanden, som yppa sig vid den praktiska tillämpningen. Det kan ju förefalla, som om flottan vore mera lämpad än akademien att komma fram med sådana uppslag, då den ju förfogar över betydligt flera officerare än akademien och då besluten å flottan kunna grundas på verkliga praktiska försök. Men, trots dessa fördelar saknar flottan möjligheten till ett systematiskt studium av krigshistoria, taktik och strategi-, studiet av själva kärnan, varav sjökrigsvetenskapen består.

Tillvägagångssättet att sammankalla officerarna för diskussioner, som ju för enkelhetens skull kan kallas »diskussionsmetoden»; anser captain S. äga obestridliga fördelar framför hittills å amerikanska flottan använda system.

Genom denna »metod» komma t. ex. alla förslag till förändringar och förbättringar å materielen att utgöra ett gallrat utslag å det, som den samlade erfarenheten finner vara verkligt nödvändigt och lämpligt. Vederbörande myndigheter kunna icke vara annat än tillfreds härmed, då de ju på så sätt slippa att erhålla en mängd motsägande förslag från olika fartygschefer, vilka förslag i så fall venligen lämnas alldeles utan avseende. Som ett typiskt exempel framdrages följande lilla historia:

En fartygschef å ett slagskepp A. framhöll i en mängd rapporter, hurusom hans fartygs stridsvärde skulle ökas betydligt, om en viss anordning, som fanns å systerfartyget B. även infördes å A. Chefen å B. framhöll däremot i sina rapporter, att anordningen i fråga var olämplig, och anhöll att den genast måtte avlägsnas. Eftersom kostnaden för att taga bort anordningen från B. och installera den på A. skulle belöpa sig till flera tusen dollars, kom vederbörande myndighet på den briljanta idén att helt enkelt låta skifta chefer mellan A. och B., då båda cheferna kunde bliva tillfredsställda utan kostnad för staten.

Hade nu detta fall i stället gjorts till föremål för en ingående diskussion mellan förbandets officerare, råder intet tvivel om, att anordningen i fråga, antingen såsom ändamålsenlig föreslagits till införande å fartygen, eller ock såsom olämplig helt förkastats. Vilket av dessa båda tillvägagångssätt, som är fördelaktigast för vapnet, behöver icke påpekas!

En annan obestridlig fördel med »diskussionsmetoden» är, att den omintetgör all olämplig kritik underifrån. Antag t. ex. att en ung intresserad fartygschef får en god idé, som han genom ihärdigt arbete konstruerar fram, motiverar och slutligen lägger fram. Hans förslag går till vederbörande myndighet, som i bästa fall godtager förslaget »att framdeles kom-

ma till utförande». Eller också remitteras det till vederbörande förbandschef för yttrande, om det icke redan förut passerat denne och erhållit dennes till- eller avstyrkan.

Nu är det ju allmänt känt, att upphovsmannen till en idé redan på förhand är fullt övertygad om dennas förträfflighet och icke lätt låter sitt omdöme härvidlag rubbas. Om hans förslag nu förkastas, blir den ofrånkomliga följden vanligen den, att han anser vederbörande befälhavare oförmögen att fatta något nytt, att befälhavaren är avvogt stämd mot förslagens upphovsman och i betänklig grad saknar intelligens, eller tillskriver honom något ännu värre, avslaget må hava varit hur välgrundat som helst.

Det är under dylika omständigheter olämplig kritik uppkommer och föres vidare vid gunrumsbordet och överallt, där ett par tre stycken dryfta saken, ett förhållande, som torde vara envar ganska väl bekant av egen erfarenhet. Det behöver icke påpekas, hur angeläget det ur militär synpunkt måste vara att förhindra sådan kritik. Tillgripes »diskussionsmetoden», kan sådant klander helt enkelt icke erhålla någon näring, ty vid denna blir förloppet ungefär så här:

En officer lägger fram sitt förslag med full vissnet, att detta stoppas ner i »brevlådan» och därefter under sammankomsten blir opartiskt och sakligt granskat. Vederbörande befälhavare kommer icke till diskussionen med någon förutfattad mening, utan låter sig övertygas av de argument, som framkomma. Den väsentliga skillnaden mellan de båda tillvägagångssätten framstår dock tydligast, då ett förslag underkännes. Det har t. ex. inträffat, att en iderik officer inkommit med ett uppslag, som under diskussionen av vissa skäl utdömdes av tre officerare efter varandra. Innan den tredje talaren ännu hunnit avsluta sitt anförande, räckte förslagstäl- laren upp båda händerna med förklaringen: »Jag tar tillbaka mitt förslag! Jag hade ingen aning om de förhållanden, som nu påpekats emot detsamma!» och detta, som förekommit ofantligt ofta, har alltid försiggått under den allra bästa stämning.

Naturligtvis finns det en och annan individ, som anser, att alla de övriga officerarna äro sorgligt »tjockskalliga», som icke inse förträffligheten i hans förslag, men den typen är dess bättre ganska sällsynt.

Det är emellertid icke endast beträffande förslag, som röra materielen, som »diskussionsmetoden» är användbar; tvärtom, den lämpar sig alldeles förträffligt för att utveckla torpedtaktiken och andra teoretiska spörsmål, och captain S. anser sammankomster, diskussioner och krigsspel utgöra det enda möjliga härtill. Låt vara, att en taktisk operation, som på detta sätt utarbetats, vid tillämpningen visar sig misslyckad, men genom att upptaga de vunna erfarenheterna till förnyad diskussion och rätta missgreppen, kommer man slutligen att nå ett gott resultat. Captain S. har tillämpat sin »metod» vid uppgörandet av bestämmelser för ordnande av söklinjer, upprätthållande av kännning med fienden och egen styrka, orderöverföring, minering, minsvepning o. d., och efter många misslyckanden har han slutligen lyckats utarbeta tillfredsställande bestämmelser, så att nu »ett jagareanfall med utsikt att lyckas kan företagas efter en gnistorder på en 30 à 40 ord, under det att härför förr erfordrades en skriven order på omkring 1,200 ord och dessutom en P. M. med detaljföreskrifter för varje särskild jagare».

För att emellertid kunna tillgripa »diskussionsmetoden» är det naturligtvis absolut nödvändigt, att vederbörande befälhavare helt kastar bort den gamla hävdvunna uppfattningen, att hans värdighet och därigenom disciplinen bli lidande, om han genom att sammankalla sina underlydande fartygschefer till diskussioner, tillstår, att han själv och hans stab icke veta och förstå allting mycket bättre än alla andra, att de icke äro de enda och mest kompetenta att avgöra alla frågor, hur invecklade och »tekniska» dessa än må vara; och uppfattningen att en högste befälhavare representerar den ofelbara omdömesförmågan på alla tjänstens områden, är just det karaktäristiska för »den gamla skolan» i motsats till »diskussionsmetodens» principer.

Captain S. redogör för, hur han gått tillväga vid tillämpningen av sin »metod» å jagareflottiljen och hur han bl. a. funnit, att en del fartygschefer voro överlupna med arbete, under det att andra hade mycken tid ledig. Fördenskull ändrades arbetsordningen, så att arbete med därtill hörande ansvar uppdelades på flera, allt för att förhindra dels att en och annan »mycket använd» fartygschef överansträngdes, dels att intresset för viktiga och stora angelägenheter icke bortskymdes av arbetet med oväsentliga detaljer.

»Det är nogsamnt bekant, att en och annan högste befälhavare blivit överansträngd fysiskt och psykiskt genom att personligen lägga sig i alla små administrativa detaljer. Detta är utan tvivel en kvarleva från den tid, då »flottan» bestod av endast få fartyg; tillämpas detaljbehandlingen å en flotta med ett stort antal fartyg, kommer arbetsbördan för en högste befälhavare att överstiga hans krafter; och under krig kommer givet denna börda att ytterligare ökas bl. a. genom tyngden av det stora ansvaret och nödvändigheten att sätta sig in i en mängd planer o. d. Med andra ord, systemet att centralisera allt, även de minsta detaljer, medför med nödvändighet, att personalens utbildning under fredliga förhållanden icke motsvarar fordringarna under krig.»

På flottiljen i fråga genomfördes med lyckligt resultat en decentralisering av arbetet; allt detaljarbete överlämnades till vederbörande ansvariga officerare, allt vad som rörde rutin, proviantering, kolning och oväsentliga signaler icke ens meddelades vederbörande fartygschef.

Captain Sims sammanfattar sina erfarenheter bl. a. sålunda, att endast genom att sammankalla sina underlydande till rådplägningar och diskussioner kan en befälhavare utbilda sina fartyg så, att de något så när fylla fordringarna under krig. En av en högste befälhavares viktigaste uppgifter är att leda sina officerares utbildning, som särskilt bör inriktas på studiet av taktik och strategi, och vidare att övertyga sig om, att hans underlydande äro fullt underkunniga om högste befälhavarens avsikter och planer, och detta kan icke uppnås på annat sätt

än genom att sammankalla officerarna till gemensamma överläggningar. »En högste befälhavares ansvar är ofantligt stort och därför är det nödvändigt att han drager nytta av kunskaperna och erfarenheten hos alla sina underlydande och icke blott av stabens, med andra ord genom att tillämpa »Naval War Colledges» diskussionsmetod även vid den praktiska tjänsten inom flottan!»

N.

U. S. Naval War College.

Ovanstående artikel »Diskussionsmetoden» torde berättiga till att med ett par rader beröra Naval War College's arbetsmetoder.

U. S. Naval War College synes huvudsakligen hava till uppgift att utbilda sjöofficerare för de nödvändiga »staberna», ombord såväl som i land, och kan således icke anses direkt motsvara vår sjökrigshögskola.

För varje särskilt arbetsår bestämmes av Navy Department hur många officerare, som skola genomgå Naval War College, och likaså ur vilka grader eleverna skola tagas. Så anges i »Special Orders» när arbetsåret skall taga sin början och sluta, att exempelvis »25 officerare, varav 20 av löjtnants eller högre grad samt 5 av lägre grad än löjtnant, skola genomgå en kurs vid Naval War College» o. s. v. Av eleverna uttagas sedermera ett begränsat antal att fortsätta arbetet och förbereda uppgifterna för det kommande läsåret.

Akademien står under ledning av »the president», som för utbildningen och ärendenas behandling förfogar över en stab militära och civila lärare. Under kursen, som pågår en 4 å 5 månader, meddelas undervisning i de flesta för en sjömilitär skola brukliga ämnena, såsom strategi; taktik (torpedtaktik); internationell rätt, kustgeografi m. m., och dessutom ägnas avsevärd tid åt studiet av krigshistoria i synnerhet sjökrigshistoria.

Att döma av tillgängliga uppgifter angående Naval War Colleges verksamhet, framgår emellertid, att akademien även i viss mån övertagit en del av det arbete, som hos oss tillkommer vår marinstab, i det att vissa strategiska och taktiska spörsmål rörande landets försvarskrafter underställas Colleet. Vid detta får varje elev för sig behandla och lösa frågorna, och därefter diskuteras de vunna resultaten ingående vid gemensamma sammankomster under the presidents» ordförandeskap; och slutligen prövas de på så sätt gallrade åsikterna ytterligare vid strategiska och taktiska sjökrigsspel. U. S. Naval War College har sålunda gjort upp planer för försvaret av hela U. S. kust och upprättat härför nödvändiga specialkort m. m. På liknande sätt uppgöras förslag till och prövas nya taktiska metoder, och akademien uttalar sig om lämpligheten och behovet av viss fartygsmateriel m. m. Naval War Colleges försvarsplaner och förslag till taktiska rörelser o. s. v. prövas sedermera om möjligt ytterligare av flottan vid krigsövningar.

U. S. Naval War College fyller alltså en synnerligen viktig och maktpåliggande plats inom Amerikas Förenade Staters försvarsorganisation.

N.

Innehåll i åtskilliga maritima och krigsvetenskapliga tidskrifter år 1917.

Strategi och taktik.	
Strength in action.....	P. U. S. N. I., sid 2005.
Sjökrigshistoria m. m.	
Om nogle danske Ørlogsskibe paa Kong Christian den Femtes Tid	D. T. F. S., sid. 343.
Captain Nicolas Biddle (continental navy) 1750—1778.....	P. U. S. N. I., sid. 1993.
Our navy and the West Indian pirates.....	P. U. S. N. I., sid. 2023.

Organisation och budget.

A greater field of activity for medical officers of navy yards .....

P. U. S. N. I., sid. 1977.

Fartygsbeskrivningar, skeppsbyggeri och fartygsmaskiner.

Betongfartyg .....

T. T., sid. 45.

Några synpunkter angående effektiv driftskontroll å ångfartyg.....

T. T., sid. 55.

Forsøg med Fregatten Fyen og kanonbaaden Hauch under Vind- og Dampkraft i Forening .....

D. T. f. S., sid. 309.

Beskrivelse av en karburator .....

D. T. f. S., sid. 338.

Betongfartygens klassificering .....

N. T., sid. 543.

Navigation.

Om kompassens deviation i äldre tider.....

N. T., sid. 529.

Ännu en fartygslogg.....

N. T., sid. 553.

Telegrafi och telefoni.

Selective radio stations .....

P. U. S. N. I., sid. 2037.

Diverse.

Stephen B. Luce. An appreciation.....

P. U. S. N. I., sid. 1935.

Arctic duty .....

P. U. S. N. I., sid. 1941.

Berättelse

öfver Kungl. Örlogsmannasällskapet verksamhet under det förflutna arbetsåret.

Sällskapet har varit samlat till 7 ordinarie sammanträden varvid avgivits 7 årsberättelser, nämligen:

en i »Torpedväsende och gnistelegrafi» av ledamoten K. Posse,

en i »Sjökrigskonst och sjökrigshistoria av ledamoten E. Hägg,

en i »Navigation och sjöfart» av ledamoten Lindstedt,

en i »Reglementen och förvaltning» av ledamoten Näsman,

en i »Skeppsbyggeri och maskinväsende» av ledamoten Falkman,

en i »Minväsende och elektroteknik av ledamoten Grafström,

en i »Bestyckning och beväpning» av ledamoten Widmark, varjämte ledamoten Elmqvist lämnat en redogörelse öfver försök med nätsaxar och ledamoten Åkermark redogjort för skjutförsök med torped inom svenska flottan.

Ledamoten Holmgren har bestritt redaktörsbefattningen för sällskapets tidskrift, vilken utgivits efter samma plan, som under föregående år.

En tävlingsskrift har till sällskapet inlämnats, nämligen: »Svenska flottans öfvervattentorpedfartygs uppgift och användning i krig». Tävlingsskriften, vilken sällskapet belönat med sin medalj i guld, är skriven av löjtnant S. E. P:son Wetter.

Inom sällskapet hava följande förändringar ägt rum:

Med döden avgått:

Hedersledamöter	2
Arbetande ledamöter	1

Tillkommit:

Hedersledmot:

Kommendören H. H. K. Eriksson.

Arbetande ledamöter:

Marindirektören A. W. Lindgren.

Kaptenen vid Kungl. flottan H. V. Simonsson.

» » » » A. Örnberg.

För närvarande utgöres sällskapet av:

Förste hedersledamöter	3
Hedersledamöter, svenska	36
» utländska	1
Arbetande ledamöter	93
Korresponderande ledamöter, svenska	19
» » utländska	5

Summa 157
